

[Udenrigsministeren]

cial, miljømæssige, religiøse og etniske forhold. Det drejer sig f.eks. om økonomisk genoprejsning og politisk stabilisering i Østlandene, overvindelse af fattigdomskløften mellem Nord og Syd og inddragelse af udviklingslandene i verdensøkonomien, sikring af demokrati og menneskerettigheder, sikring af en økologisk bæredygtig udvikling, bekæmpelse af narkotikahandel, organiseret kriminalitet og terrorisme, håndtering af migrationsstrømme og befolkningspres samt hindring af spredning af masseødelæggelsesvåben.

Regeringen lægger vægt på, at Danmark er en engageret deltager i det internationale samarbejde. Danmarks udenrigspolitik skal tilpasses de nye internationale omstændigheder. Men Danmark skal også være med til at gå foran og præge det internationale samarbejde med danske synspunkter og interesser.

Dansk udenrigspolitik har allerede indledt tilpasningen til de nye udfordringer efter afslutningen af den kolde krig. Denne tilpasning må videreføres. Det indebærer, at der fremover skal ydes en særlig indsats for

- at fremme fælles sikkerhed,
- at sikre demokrati og menneskerettigheder,
- at skabe global økonomisk og social udvikling og
- at sikre en økologisk bæredygtig udvikling.

Fælles sikkerhed

Verden er ikke længere opdelt i Øst og Vest. Truslen om en altomfattende atomkrig er væk. Det samme er det tidligere Sovjetunionens supermagtsstatus. Kun USA har en global militær kapacitet.

Truslen om et omfattende militært angreb på Danmark er forsvundet. Truslen er imidlertid afløst af en risiko for Danmarks videre sikkerhedsinteresser på grund af nye konfliktmønstre i Central- og Østeuropa samt SNG, en række grænseoverskridende problemer tillige med de voksende kløfter mellem Nord og Syd.

Dette kræver en omstilling til en ny sikkerhedspolitik, hvor NATO står som den uerstatelige garant for Danmarks territoriale integritet, men som derudover er baseret på en styrkelse af FN, det bredt anlagte europæiske samarbejde, bistand til udviklingslandene og opbygning af fælles sikkerhed globalt og regionalt.

En central udfordring i de kommende års danske sikkerhedspolitik bliver at styrke det internationale samfunds muligheder og evne til at bistå med fredelig bilæggelse af stridigheder samt konfliktforebyggende og fredsbevarende aktiviteter.

Afslutningen af den kolde krig har betydet, at der nu tegner sig nye muligheder for at skabe et internationalt retssamfund med FN og CSCE som centrale myndigheder.

Fra dansk side vil man aktivt arbejde for, at forslagene i FN's generalsekretærs rapport »Fredens Dagsorden« om en mere aktiv FN-rolle i konfliktforebyggelse og krisestyring føres ud i livet i de kommende år.

FN skal også kunne forestå fredsskabende operationer som f.eks. »humanitære interventioner« i tilfælde af grove menneskerettighedskrænkelser. Sådanne tiltag er helt i overensstemmelse med regeringens ønske om at styrke FN som global sikkerhedsorganisation. Fra dansk side er man rede til at tilmelde enheder, såfremt der oprettes en egentlig FN-styrke under FN-kommando.

Samtidig vil man fra dansk side aktivt følge op på anbefalingerne i det nordiske FN-projekt.

FN's ressourcer er spændt til bristepunktet. Derfor er det nødvendigt at udnytte FN-pagten muligheder for at overdrage opgaver fra FN til regionale organisationer. Fra dansk side støtter man, at NATO, Det Nordatlantiske Samarbejdsråd (NACC) eller andre organisationer ved håndteringen af konflikter i Europa kan optræde på mandat fra FN eller CSCE i rollen som »entreprenør«.

Danmark vil fortsat arbejde for en effektivisering af CSCE, der kan styrke dens rolle på det konfliktforebyggende og krisestyrende område. Det gælder ikke mindst en styrkelse af CSCE's mekanismer til fredelig bilæggelse af stridigheder.

Fra dansk side tillægger man EF-samarbejdet en stabilitetsskabende funktion, hvormed samarbejdets sikkerhedspolitiske rolle også har betydning. EF er den største bidrager til reformprocessen i de central- og østeuropæiske lande og det tidligere Sovjetunionen.

NATO-traktatens art. 5 giver medlemsstaterne en garanti for bistand fra de øvrige allierede i tilfælde af et angreb på deres territorium. NATO er med det integrerede militær-